

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1703/14-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Gymnázium, Praha 6, Arabská 14
Sídlo	Arabská 14, 160 00 Praha 6
E-mail školy	ga@gyarab.cz
IČO	61386022
Identifikátor	600005682
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	RNDr. Zdeňkou Hamhalterovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
Místo inspekční činnosti	Arabská 14, 160 00 Praha 6
Termín inspekční činnosti	2. – 3. říjen a 6. – 7. říjen 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a hodnocení jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost byla vykonána na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Charakteristika

Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 (dále „škola“ nebo „gymnázium“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávání je poskytováno v denní formě ve čtyřletém gymnáziu se zaměřením na humanitní předměty, přírodovědné předměty a programování. K 30. 9. 2014 se ve 20 třídách vzdělávalo 571 žáků.

Gymnázium je Fakultní školou Přírodovědecké a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, dlouhodobě spolupracuje s Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy, s Katedrou počítačů Elektrotechnické fakulty ČVUT Praha a Fakultou informačních technologií ČVUT Praha.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve své funkci od roku 2004. Její dlouholeté manažerské a pedagogické zkušenosti se pozitivně promítají do všech realizovaných činností školy. Komplexní a jasně formulovaná koncepce vychází z výsledků vlastního hodnocení školy a klade důraz na kvalitní gymnaziální vzdělávání. Smysluplné rozložení kompetencí na zástupce ředitelky školy a úzká spolupráce s předsedy předmětových komisí v oblasti rozvoje výuky jednotlivých předmětů podporuje efektivnost nastaveného systému řízení.

Výsledkem koncepční práce širšího vedení školy je kvalitně zpracovaný školní vzdělávací program (dále „ŠVP“). ŠVP je zpracován a realizován v souladu s požadavky školského zákona, jeho zpracování odpovídá zásadám Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Propracovanost a náročnost pojetí ŠVP odpovídá zaměření a specifickým vzdělávání a výchovy na této škole. Promyšlené rozvržení disponibilních hodin a nadstandardní nabídka jednoletých volitelných předmětů v posledních dvou ročnících studia podporuje profil absolventa, vytváří předpoklady pro zvládnutí požadavků společné i profilové části maturitní zkoušky a přípravu pro studium na vysoké škole. Průběžné inovace (k termínu inspekce vydáno 6 dodatků) vycházejí z analýzy výsledků vzdělávání, ze závěrů vlastního hodnocení komisí pro vzdělávací oblast – obor a z dotazníkového šetření pro absolventy a pro rodiče absolventů. Mezi realizované úpravy patří například snížení počtu vyučovacích hodin v jednotlivých týdnech a přesun hodin některých předmětů (český jazyk, základy společenských věd, zeměpis) do vyšších ročníků s ohledem na přípravu žáků na maturitní zkoušku. V průběhu inspekční činnosti byly doplněny charakteristiky volitelných předmětů.

Vysoké efektivitě řízení napomáhá vytvořený systém kontrolní a hospitační činnosti. Komplexní a systematická kontrolní a hospitační činnost, do níž jsou zapojeni všichni pracovníci v rozsahu svých pravomocí, poskytuje vedení školy funkční zpětnou vazbu a zároveň i dostatek podkladů pro vlastní hodnocení školy. Vedení školy pružně reaguje i na podněty a občasné problémy vznikající v průběhu školního roku. S konkrétními zjištěními dále pracuje a na jejich základě přijímá patřičná opatření.

Účelně nastavený informační systém školy zajišťuje obousměrný přenos informací.

Personální podmínky

Příznivé personální podmínky umožňují kvalitní realizaci ŠVP. Ředitelka školy klade vysoké nároky na odbornost učitelů a jejich osobnostní kvality, na jejich schopnost a ochotu hledat nové způsoby práce a metody výuky. Pečlivým výběrem a konkurzním řízením omezuje rizika v personální oblasti. Začínajícím učitelům je poskytována podpora zkušenějších kolegů i vedení školy. Odborná kvalifikace učitelů je efektivně využívána v plné míře, což se pozitivně odráží v průběhu vzdělávání. Dlouhodobá spolupráce s CERMATEM při opravě maturitních prací, příprava a výběr zahraničních lektorů anglického jazyka pro ČR, účast na tvorbě grantů svědčí o erudovanosti vyučujících, jejich profesionalitě a vysokém kreditu. Příkladné další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) se uskutečňuje v pestré škále a při vysokém počtu zúčastněných učitelů. Stanovené priority (příprava na realizaci systému maturitních zkoušek, zkušenosti z realizace výuky podle ŠVP, vzdělávání vedoucích pracovníků) vycházejí z potřeb školy.

Finanční a materiální podmínky

Financování školy bylo v uplynulých třech školních letech vícezdrojové. Dotace přidělené ze státního rozpočtu byly použity hospodárně, vhodně byly využity i finanční prostředky z rozvojových programů MŠMT. Zřizovatel zajišťoval školu finančně v oblasti provozních výdajů i obnově investic, v rámci *Metropolitního projektu rozvoje výuky cizích jazyků* přispíval na výuku cizích jazyků. Škola aktivně získává finanční prostředky i z jiných zdrojů, každoročně se zapojuje do řady grantů od MHMP a MČ Praha 6, využívá také prostředky ze svých fondů (např. na ICT techniku a rekonstrukci šaten). Výchovně vzdělávací proces významně podporují sponzorské dary zejména od rodičů (např. učební pomůcky, sportovní soutěže, mimoškolní aktivity) a finanční prostředky z doplňkové činnosti.

Finanční podmínky se pozitivně odráží v materiálně technickém zázemí gymnázia. V posledním období došlo k řadě rekonstrukcí a úprav, což přispělo k dalšímu rozvoji školy a vytvoření velmi dobrých podmínek pro výuku. Škola disponuje řadou odborných učeben, laboratoří, přístrojovým vybavením a kvalitní výpočetní technikou, které odpovídají požadavkům zaměření vzdělávání. Nadstandardní sportovní podmínky tvoří dvě tělocvičny, posilovna a rozlehlý sportovní areál se zrekonstruovanými víceúčelovými hřišti. Škole se daří vytvářet dobré podmínky pro relaxaci žáků (dobře vybavená knihovna – nové čtečky e-knih, studentský klub) a pro mimoškolní činnost (keramická dílna, hudební studio, fotokomora).

Podmínky k realizaci školního vzdělávacího programu jsou nadstandardní.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Organizace vzdělávání je promyšlená, efektivně využívá stávající personální a materiální podmínky, které umožňují škole plnit ŠVP na velmi dobré úrovni.

Všechny zhlédnuté vyučovací hodiny se vyznačovaly didakticky promyšlenou strukturou s využitím komplexního přístupu, mezipředmětových vztahů i přesahů do jiných oblastí. Zvolené metody a formy výuky byly efektivní, vedly žáky k abstraktnímu a kritickému

myšlení a aplikaci získaných vědomostí. Rozvíjely jejich komunikativní dovednosti, schopnost práce s informacemi a interpretaci uměleckých textů. V laboratorních cvičeních, která jsou pravidelnou součástí všech přírodovědných předmětů, byly rozvíjeny i praktické dovednosti žáků. Odborná stránka výuky byla na vysoké úrovni, učitelé aktivně probouzeli a rozvíjeli zájem žáků o konkrétní probírané téma. Ve sledovaných hodinách nechyběla ani provázanost s reálnými životními situacemi a zkušenostmi žáků. Názornost hodin podporovalo efektivní využití didaktické techniky. Žáci měli dostatečný prostor pro prezentaci vlastního názoru. Ve výuce prokázali odpovídající míru vědomostí a dovedností. Efektivně spolupracovali ve skupinách a dodržovali nastavená pravidla chování. Převládala pozitivní pracovní atmosféra.

Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují bohaté školní a mimoškolní aktivity, které přispívají k rozvoji osobnosti žáků a prohlubují jejich zaměření. Smysluplně je podpořen profil absolventů přírodovědného zaměření realizací projektu na zpopularizování výuky přírodovědných předmětů. Příkladem způsobem škola podporuje rozvoj komunikace v cizích jazycích. Žáci mají možnost získat mezinárodní certifikát z cizího jazyka. Škola vytváří optimální podmínky pro podporu individuálních zájmů žáků. Nad rámec výuky jsou zařazovány odborné dny, týdny, kurzy, tematické studijní cesty. Výuka je vhodně doplněna i bohatou nabídkou besed. Nadstandardně jsou žáci zapojováni do mezinárodních projektů pro podporu mladých talentů nebo pro podporu přírodovědného zaměření, rovněž i do výzkumných projektů v rámci spolupráce s vysokými školami.

Průběh vzdělávání vykazuje nadstandardní úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků pozitivně ovlivňuje výběr z dostatečného množství uchazečů o studium. V úspěšnosti žáků ve výchovně vzdělávacím procesu se promítá dobře nastavený systém přijímacího řízení, jehož součástí je analýza výsledků přijímacích zkoušek, která vede k pojmenování možných rizik studijního neúspěchu.

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně sledovány a analyzovány nejen v rámci jednání vedení školy, pedagogické rady a předmětových komisí, ale i v rámci jednání *Studentské rady* a *Rady rodičů Společnosti přátel Gymnázia Arabská*. Ve sledovaném období tří školních let měly celkové výsledky zlepšující se tendenci, ve školním roce 2013/2014 byly výsledky nejlepší za posledních sedm let (průměrný prospěch žáků byl 1,95), počet vyznamenaných se pohyboval kolem 13 %, počet neprospívajících byl zanedbatelný. Důraz je kladen nejen na vědomosti a znalosti žáků, ale hodnocena je i úroveň žákovských kompetencí v jednotlivých předmětech podle jednotně stanovených pravidel.

Výsledkem dobré práce učitelů je snížení průměrného počtu zameškaných hodin na žáka, motivačně působí i převažující počet pochval nad kázeňskými opatřeními (3:1).

K externí evaluaci škola využívá zejména výsledky maturitních zkoušek, jež jsou dokladem vysoké míry osvojených vědomostí a znalostí žáků. Počty vyznamenaných se ve sledovaném období pohybovaly od 21 do 44 %. Počty neprospívajících byly nízké (od 1 do 6 %). Ve společné části maturitní zkoušky dosahují žáci lepších výsledků, počet neprospívajících je zanedbatelný; v profilové části se počet neprospívajících pohybuje kolem 3,5 %. Analýza celkových výsledků maturitní zkoušky za sledované období ukazuje, že nejlepších výsledků škola dosáhla ve školním roce 2013/2014. Výborných

výsledků na celorepublikové úrovni dosahují žáci v matematice, což dokazuje analýza pokusného ověřování *Matematika +2014*, v němž žáci dosáhli lepších výsledků než žáci osmiletých gymnázií.

O systematické práci školy s talentovanými žáky nebo s žáky s hlubším zájmem o zvolenou tematiku svědčí dlouhodobá nadstandardní úspěšnost ve vědomostních soutěžích a v předmětových olympiádách. Ve školním roce 2013/2014 se školního kola zúčastnila více než třetina žáků, přibližně 14 % žáků se úspěšně zúčastnilo krajských a celostátních kol (1. místo krajského kola Matematické olympiády, 4. místo krajského kola Zeměpisné olympiády, 1. místo zemského kola Cartamen Latinum, 3. místo celostátního kola soutěže Angličtinář roku, 1. místo celostátního kola filozofické soutěže, 4. místo ústředního kola Matematické olympiády apod.). Velmi úspěšně se žáci zapojili do Matematické olympiády na mezinárodní úrovni. Vysokou míru osvojených kompetencí, které mnohdy překračují gymnaziální rámec, dokládají ročníkové práce s veřejnou obhajobou a s následným zapojením do středoškolské odborné činnosti (8 úspěšných řešitelů, 1. místo v krajském kole, 1. místo v ústředním kole ve fyzice, 8. místo v zemědělství). V rámci programu *Excellence středních škol* se škola stabilně udržuje na předních místech na území hlavního města Prahy.

Škola dlouhodobě sleduje a vyhodnocuje úspěšnost absolventů. Analýzy ukazují, že přijetí žáků na vysoké školy koresponduje s profilem absolventů. Potěšitelný je velký zájem o studium na ČVUT, vysoká úspěšnost je v přijetí na přírodovědecké fakulty, Vysokou školu chemicko-technologickou apod.

Poradenské systémy

Systém poradenských služeb účinně přispívá ke zlepšení výsledků vzdělávání. Vytváří optimální podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), prevenci výchovných a studijních problémů a pro práci se žáky nadanými nebo s hlubším zájmem o zvolenou problematiku. Efektivní podpora žáků začíná již při zahájení vzdělávání. Příkladná pozornost je věnována adaptaci žáků prvního ročníku. K odstranění bariér v nově vznikajících třídních kolektivech a k vytvoření kladných vztahů slouží pravidelně vyhodnocovaný adaptační kurz *Seznamme se!*, na nějž v druhém pololetí navazuje cyklus besed s vedením školy, výchovným poradcem a metodičkou prevence. Zmíněné aktivity jsou součástí preventivního programu *Krok za krokem školou i životem*, jež je uskutečňován napříč ročníky a svým zaměřením překračuje rámec školy.

Škole se daří úspěšně začleňovat žáky se SVP do běžné výuky. Po rozsáhlé rekonstrukci je budova školy bezbariérová. Rychlé inkluzi napomáhají zejména odborné konzultace s Jedličkovým ústavem, Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 6 či dalšími poradenskými zařízeními, individuální vzdělávací plány, pomoc asistenta pedagoga a informovanost učitelů o vhodných přístupech k těmto žákům.

Dlouhodobě uplatňovaná strategie v oblasti prevence sociálně patologických jevů umožňuje včasnou identifikaci negativních jevů a jejich případnou eliminaci. Hlavní cíle a postupy stanovené v kvalitně zpracovaném minimálním preventivním programu vycházejí z podrobné analýzy stavu ve škole. Důraz je kladen především na vytvoření pozitivního pracovního klimatu a otevřené atmosféry. K osvědčeným nástrojům prevence patří jasně vymezená pravidla chování ve škole, na jejichž tvorbě se podílejí i žáci, a pestrá nabídka mimoškolních aktivit, která poskytuje žákům pozitivní alternativy trávení volného času. O účinnosti zvolených postupů svědčí minimální výskyt rizikového chování.

Bezpečné prostředí

Škola se plánovitě a systematicky věnuje zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků. Žáci jsou prokazatelně informováni o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech. O přestávkách je zajištěn pedagogický dohled. Míra úrazovosti má stabilní tendenci, k většině úrazů došlo při výuce tělesné výchovy. Vedení školy každoročně analyzuje příčiny úrazů a výsledky promítá do obsahu školení o bezpečnosti pro následující školní rok. Na základě dlouhodobých zkušeností realizuje pro žáky projekt *Ochrana člověka za mimořádných událostí*.

Partnerství

Rozvíjené partnerské vztahy se pozitivně promítají v kvalitě výchovně vzdělávacího procesu a podporují profil absolventa. Příkladná je tomto směru spolupráce s vysokými školami, třetina vyučujících gymnázia působí i na vysokých školách. Výuka programování je zajišťována v součinnosti s Katedrou počítačů FEL ČVUT Praha a Katedrou informatiky ČVUT Praha. Dlouhodobě se uskutečňuje spolupráce s MFF UK. Pozitivní dopad na kvalitu výuky má partnerství s Přírodovědeckou fakultou UK, která se podílí na zajištění odborných přednášek pro pedagogy a žáky či odborných kurzů v laboratořích. Úspěšně se rozvíjí spolupráce na mezinárodní úrovni, např. s organizací ESI (Educational Services International, Inc.), která zajišťuje přípravu a výběr zahraničních lektorů anglického jazyka pro ČR. Dosaženou úroveň jazykových dovedností si mohou žáci ověřit při výměnných pobytech každoročně konaných v rámci spolupráce se zahraničními školami (Německo, Nizozemí).

Stěžejními partnery pro školu jsou zákonní zástupci a rodiče žáků. Do života gymnázia se zapojují prostřednictvím školské rady a *Společnosti přátel Gymnázia Arabská*, jež poskytuje finanční podporu. Partnerský přístup volí vedení školy i k žákům. Ve škole působí *Studentská rada*, v níž jsou zastoupeni *starostové* jednotlivých tříd. Žáci se jejím prostřednictvím vyjadřují ke koncepčním i organizačním záležitostem a podílí se na chodu školy.

Výsledky vzdělávání žáků jsou na nadstandardní úrovni.

Závěry

K silným stránkám školy patří:

- efektivní způsob řízení školy
- odbornost pedagogického sboru a příkladné DVPP
- materiální podmínky ke vzdělávání
- systematická práce s talentovanými a nadanými žáky
- výsledky žáků u maturitních zkoušek
- výsledky žáků v soutěžích na krajské, celostátní a mezinárodní úrovni
- zapojení školy do mezinárodních projektů

Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti:

Škola si od posledního inspekčního hodnocení udržela vysoký standard poskytovaného vzdělávání.

Ve všech sledovaných oblastech lze školu označit za příklad dobré praxe.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace, Gymnázium, Praha 6, Arabská 14, vydaná Zastupitelstvem hlavního města Prahy, ze dne 1. 9. 2014, signována primátorem hlavního města Prahy
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č. j. 9849/09-21, ze dne 27. 4. 2009, s účinností od 1. 9. 2009
3. Potvrzení ve funkci, č. j. MHMP 714057/2012, s účinností od 1. 8. 2012 na dobu určitou 6 let, tj. do 31. 7. 2018, ze dne 24. 5. 2012
4. Koncepce rozvoje školy 2012 – 2018
5. Plán výchovně vzdělávací činnosti 2014/2015
6. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2014/2015
7. Závěrečná porada přípravného týdne 29. 8. 2014
8. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2011/2012 a 2012/2013
9. Školní řád
10. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium, platnost od 1. 9. 2009, včetně dodatků
11. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd platné ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z hospitací ředitelky školy, školní rok 2013/2014
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
14. Souhrnné výsledky maturitní zkoušky, jejich částí a předmětů povinných zkoušek společně částí maturitní zkoušky, jarní zkušební termín 2014, 2013, 2012
15. Vlastní hodnocení školy za období 2013/2014
16. Zápis z jednání předmětových komisí, školní roky 2014/2015, 2013/2014
17. Zápis z jednání pedagogické rady, školní rok 2013/2014
18. Třídní knihy, školní roky 2014/2015, 2013/2014, 2012/2013
19. Evidence žáků (školní matrika) vedená v elektronické podobě
20. Strategie výchovného poradenství 2013/14 a 2014/15
21. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015
22. Kniha úrazů 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
23. Rozpočtová opatření pro roky 2011 až 2013

24. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze SR v letech 2011 až 2013
25. Výkazy zisku a ztráty za roky 2011 až 2013
26. Rozbory nákladů a výnosů a Výpisy zápisů z účetnictví školy za roky 2011 až 2013
27. Komentáře k rozboru hospodaření za roky 2011 až 2013
28. Metropolitní program na výuku cizích jazyků, granty MHMP a MČ Praha 6, projekt OPPA z ESF

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka

Hana Šinská, v. r.

Mgr. Marie Pšenícová, školní inspektorka

Marie Pšenícová, v. r.

Mgr. Jana Holá, školní inspektorka

Jana Holá, v. r.

Mgr. Jaromír Zehnal, školní inspektor

Jaromír Zehnal, v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ivana Černá, v. r.

V Praze 29. 10. 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

RNDr. Zdeňka Hamhalterová, ředitelka školy

Zdeňka Hamhalterová, v. r.

V Praze 3. 11. 2014

Připomínky ředitelky školy

--

Připomínky nebyly podány.